

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille H. van der Molen
Auteur Dhr. R.J.A. van Noort
Telefoon 5114010
E-mail: rjanoort@haarlem.nl
SZW/SHV Reg.nr. 2009/55585
bijlage
B & W-vergadering van 31 maart 2009

Onderwerp
saneringskrediet Schuldhulpverlening

DOEL: Besluiten

Het college besluit op grond van haar uitvoerende bevoegdheid. Bij de kadernota heeft de Raad besloten een structureel bedrag van € 100.000,-per jaar in de begroting vrij te maken voor het treffen van borgstellingen voor saneringskredieten in het kader van de schuldhulpverlening. De Raad heeft het college verzocht hiervoor afspraken te maken met kredietverleners.

Het college besluit een borgstellingsovereenkomst voor saneringskredieten af te sluiten met de kredietbank Noordwest Nederland te Alkmaar en de manager van de Hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid te machtigen deze namens de gemeente Haarlem te ondertekenen. Onderdeel van de overeenkomst is het vast te stellen rentepercentage. Het college besluit een zodanig rentepercentage te hanteren dat een risicofonds voor de Haarlemse leningen kan worden ingesteld bij de kredietbank NW, waarmee de eerste risico's van niet-betalen kunnen worden opgevangen. In eerste aanleg zal dit rentepercentage een opslag van 3 % kennen om het risicofonds te vullen. Afhankelijk van de resultaten zal het percentage kunnen worden aangepast.

Het college besluit tevens om het beheer van de resterende kredietportefeuille van de gemeente Haarlem over te dragen aan de kredietbank NW. Het ingestelde risicofonds zal tevens dienen voor het opvangen van niet-aflossen op deze portefeuille alvorens een beroep zal worden gedaan op de bij de gemeente Haarlem gevormde voorziening dubieuze debiteuren.

De nota wordt ter informatie naar de commissie Samenleving gestuurd.

B&W

1. Het college besluit een borgstellingsovereenkomst voor saneringskredieten af te sluiten met de Kredietbank Noordwest Nederland en de manager van de Hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid te machtigen deze namens de gemeente Haarlem te ondertekenen.
2. Het college besluit tevens de resterende kredietportefeuille over te dragen aan de Kredietbank Noordwest Nederland.
3. Het college besluit voor de verstrekking van de saneringskredieten een opslag op het rentepercentage van 3 % te hanteren waarmee een risicofonds bij de Kredietbank NW wordt gevormd om de eerste risico's van incasso en wanbetaling op te vangen.
4. De kosten van het besluit bedragen maximaal € 100.000,- per jaar, de baten van het besluit bedragen € 0,-. Het besluit wordt gedekt uit programma 7 product 70303 Schuldhulpverlening
5. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
6. Het besluit van het college wordt ter informatie/ter bespreking voorgelegd aan de commissie Samenleving

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: saneringskrediet Schuldhulpverlening

Inleiding

De Raad heeft het college bij motie verzocht een voorziening in te stellen voor de borgstelling bij saneringskredieten in het kader van de schuldhulpverlening en daarvoor in haar besluitvorming bij de kadernota 2008 een jaarlijks budget van € 100.000,- ter beschikking gesteld. In deze nota werken wij uit op welke wijze wij deze borgstelling willen vormgeven.

Beslispunten college

Het college besluit een borgstellingsovereenkomst voor saneringskredieten af te sluiten met de kredietbank Noordwest Nederland te Alkmaar en de manager van de Hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid te machtigen deze namens de gemeente Haarlem te ondertekenen. Onderdeel van de overeenkomst is het vast te stellen rentepercentage. Het college besluit een zodanig rentepercentage te hanteren dat een risicofonds voor de Haarlemse leningen kan worden ingesteld bij de kredietbank NW, waarmee de eerste risico's van niet-betalen kunnen worden opgevangen. In eerste aanleg zal dit rentepercentage een opslag van circa 3 % kennen om het risicofonds te vullen. Afhankelijk van de resultaten zal het percentage kunnen worden aangepast.

Het college besluit tevens om de resterende kredietportefeuille van de gemeente Haarlem over te dragen aan de kredietbank NW. Het ingestelde risicofonds zal tevens dienen voor het opvangen van niet-aflossen op deze portefeuille alvorens een beroep zal worden gedaan op de bij de gemeente Haarlem gevormde voorziening dubieuze debiteuren.

Beoogd resultaat

Met de instelling van een borgstellingsovereenkomst beoogt het college de totstandkoming van saneringskredieten in het kader van de schuldhulpverlening te bevorderen. Het saneringskrediet dient als herfinanciering van het gedeelte van de uitstaande schulden dat binnen de aflossingscapaciteit van de cliënt kan worden gefinancierd. Met de opbrengst van het krediet wordt aan de schuldeisers een bedrag ineens aangeboden tegen kwijting van de restantschulden. De verstrekker van het saneringskrediet blijft over als enige schuldeiser met een overeengekomen betalingsregeling, doorgaans in het kader van budgetbeheer.

Met de vorming van een risicofonds bij de kredietverstrekker willen wij voorkomen dat bij problemen met de betaling de lening direct wordt overgedragen naar de gemeente Haarlem. Eerste incassopogingen en beperkte verliezen op de portefeuille kunnen binnen het risicofonds worden opgevangen.

Argumenten

Het instrument saneringskrediet kent voordelen voor zowel de schuldeisers als voor de cliënt. Het aanbod aan schuldeisers om de schulden af te kopen met een "betaling ineens" vergroot de kans dat zij aan de voorgestelde schuldregeling zullen

meewerken. Voor de cliënt leidt de afboeking van de restschulden en de herfinanciering van de schulden tot een overzichtelijke situatie met één schuldeiser en één afbetalingsverplichting. De schuldhelpverlenende organisatie tenslotte kan met het regelen van een saneringskrediet naar beide partijen een aantrekkelijk voorstel doen, zodat de succeskans groter wordt.

Kanttekeningen

De financiële risico's die uit de borgstelling voortvloeien komen voor rekening van de gemeente Haarlem. Deze risico's zijn afgeleid van de risico's die de kredietverstrekker loopt op de portefeuille.

Voor de kredietverstrekker zijn de risico's voornamelijk gelegen in het niet-nakomen van de betalingsregeling als gevolg van inkomensterugval, echtscheiding of overlijden. Wij schatten op basis van ervaringsgegevens van de Kredietbank Noordwest Nederland in dat het faalrisico ongeveer 10 % van de verstrekte kredieten betreft.

Voor de gewenste omvang van het risicofonds zijn geen ervaringsgegevens voorhanden. Hierover willen wij afspraken maken met de Kredietbank Noordwest Nederland om het verloop van het fonds te monitoren en zonodig het rentepercentage bij te stellen.

Het hanteren van een hoger percentage gaat ten koste van het aanbod dat aan de schuldeisers kan worden gedaan. De aflossingscapaciteit van de cliënt is immers een gegeven, zodat bij een hoger rentepercentage minder kan worden geleend. Uit onderstaand rekenvoorbeeld blijkt echter dat het effect voor de schuldeisers in absolute zin dermate beperkt is dat wij daarvan geen nadelig effect op de bereidheid met de regeling in te stemmen verwachten.

Gemiddel krediet:	10.000,00	10.000,00	10.000,00
rentetarief	12,00	18,00	15,00
risicofonds	1,25	7,25	4,25
netto rente KNW	10,75	10,75	10,75
maandtermijn	330,00	330,00	330,00
werkelijk krediet	10.000,00	9.300,00	9.650,00
Portefeuille	200.000,00	200.000,00	200.000,00
opbrengst KNW	21.500,00	21.500,00	21.500,00
Opbrengst risicofonds	2.500,00	14.500,00	8.500,00

Vooralsnog besluiten wij het rentepercentage met 3 % te verhogen en te monitoren welke omvang van het risicofonds daarmee bereikt kan worden.

Bij een risico-opslag van 3% zijn de rentetarieven als volgt:

Kredietbedrag	Rentetarief saneringskrediet
Van € 0,- tot € 1.500,-	17,0%
Van € 1.500,- tot € 2.500,-	16,5%
Van € 2.500,- tot € 5.000,-	16,0%
Van € 5.000,- tot € 7.500,-	15,5%
Van € 7.500,- tot € 12.500,-	15,0%
Vanaf € 12.500,-	14,0%

De verhoogde rente van de saneringskredieten heeft geen invloed op de maandelijkse termijn die de cliënt moet betalen. Voor de cliënt heeft de hogere rente geen gevolgen omdat de maandelijkse aflossing wordt bepaald door het verschil tussen het netto inkomen en het bovengenoemde VTLB. Het beschikbare krediet wordt berekend op de beschikbare maandelijkse aflossing, de looptijd en het rentetarief.

Een hogere rente betekent wel een lager beschikbaar krediet. Dit is in het nadeel van de schuldeisers, die hierdoor een lagere afkoopsom ontvangen. Door het verstrekken van een saneringskrediet ontvangen de schuldeisers echter de afkoopsom direct in plaats van in de loop van drie jaar en neemt de Kredietbank het risico van non-betaling van de schuldeisers over.

Bovendien wordt het nadeel van een lagere afkoopsom verdeeld over alle schuldeisers waarvan een aantal overigens zelf de wettelijk maximaal toegestane rente van 18% in rekening brengen (postorderbedrijven, creditcards, roodstanden, etc.).

Voorstel

Het tarief voor saneringskredieten te verhogen met een risico-opslag, de risico-opslag jaarlijks te reserveren in het risicofonds en jaarlijks te beoordelen of de omvang van het risicofonds in verhouding staat tot de lopende portefeuille saneringskredieten.

Het tarief voor saneringskredieten wordt vastgesteld conform de bevoegdheden in het mandaatregister.

Naast de hier voorgestelde overeenkomst hebben wij ook met een commerciële bank gesproken om de mogelijkheden voor marktconforme verstrekking van saneringskredieten te onderzoeken. Door de tumultueuze tijd op de kredietmarkt heeft het opstellen van deze offerte langer geduurd dan gedacht. Wij geven de voorkeur aan de voortzetting van onze relatie met de Kredietbank Noordwest Nederland. Deze Kredietbank is een sociale kredietverstrekker, en is onderdeel van de sector Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de gemeente Alkmaar. Het werkgebied beslaat een groot deel van de provincie Noord-Holland. De Kredietbank NW zal wekelijks een spreekuur houden in Haarlem (Zijlsingel 1), dit t.b.v. contacten met (potentiële) klanten voor kredieten en saneringskredieten, en voor afstemming met consultants en klantmanagers van onze eigen hoofdafdeling.

Een paar cijfers van kredietbank NW uit 2007:

Aantal kredietaanvragen: 2.300

Aantal verstrekte kredieten:	800
Verstrekt krediet:	€ 2.200.000,-
Gemiddeld kredietbedrag:	€ 2.750,-

Uitvoering

Gezien het karakter en de geringe omvang van het contractvolume is openbare aanbesteding niet aan de orde.

Voor de borgstellingsovereenkomst en de overdracht van de kredietportefeuille dienen contractdocumenten opgesteld te worden.

Wij machtigen de manager van de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid deze overeenkomst namens de gemeente Haarlem af te sluiten.

Het College van burgemeester en wethouders van Haarlem

Overeenkomst tussen de gemeente Alkmaar en de gemeente Haarlem inzake garantstellingen bij saneringskredieten en wekelijkse spreekuren.

De gemeente Alkmaar, te dezen vertegenwoordigd door de heer H.W. Dilg, directeur Kredietbank Noord-West, hiertoe gemachtigd door de burgemeester bij besluit van 14 juni i 2006, hierna te noemen Kredietbank

en

de gemeente Haarlem, afdeling Schuldhulpverlening, te dezen vertegenwoordigd door R.J.A. van Noort, hierna te noemen Afdeling Schuldhulpverlening

overwegende:

dat de Afdeling Schuldhulpverlening saneringskredieten door de Kredietbank wil laten verstrekken aan inwoners van de gemeente Haarlem

zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. kredietvrager: een natuurlijke persoon die een krediet aanvraagt.
- b. Sociaal krediet: een consumptief krediet aan een natuurlijke persoon dat voldoet aan de normen die zijn vastgesteld in het kader van de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido).
- c. saneringskrediet: een krediet aan een natuurlijke persoon ter financiering van een akkoord met schuldeisers in het kader van een schuldenregeling.
- d. garantstelling: een verklaring van de Afdeling Schuldhulpverlening waaruit blijkt, dat de Afdeling Schuldhulpverlening garant staat voor de terugbetaling van een verstrekt krediet, vermeerderd met rente en kosten.
- e. risicofonds: een fonds van de Kredietbank dat gevoed wordt uit de renteopbrengst van de lopende kredieten waarvoor de Afdeling Schuldhulpverlening garant staat en dient ter dekking van kredieten waarvoor de Afdeling Schuldhulpverlening garant staat, en die moeten worden afgeboekt wegens oninbaarheid.

Artikel 2 Omschrijving diensten

- a. De Kredietbank verstrekt saneringskredieten aan inwoners van de gemeente Haarlem conform het acceptatiebeleid van de Kredietbank. De kaders voor dit acceptatiebeleid zijn vastgelegd in het reglement van de Kredietbank, de gedragscode Sociale Kredietverlening van de NVVK en de van toepassing zijnde wetten.
- b. De Kredietbank houdt wekelijks een dagdeel een zitting op een door de Afdeling Schuldhulpverlening beschikbaar gestelde locatie waarbij de privacy van de cliënten is gewaarborgd. De locatie moet voorzien zijn van een telefoon- en internetaansluiting. De dag en tijdstip van de zitting worden in goed overleg tussen de Kredietbank en de Afdeling Schuldhulpverlening vastgesteld. De Kredietbank brengt de kosten van deze zitting aan de afdeling Schuldhulpverlening in rekening. Voor 2009 is het tarief vastgesteld op € 9.830,- exclusief BTW. Dit tarief wordt jaarlijks op 1 januari door de Kredietbank aangepast met een percentage gelijk aan de stijging in het voorafgaande jaar van de Prijsindex Consumentenprijzen 1900=100 die wordt gepubliceerd door het CBS. Het tarief wordt per kalenderkwartaal achteraf in rekening gebracht waarbij het in rekening te brengen bedrag wordt verminderd met een vierde van 7% van het uitstaande saldo van de saneringskredieten waarvoor de Afdeling Schuldhulpverlening garant staat op de laatste dag van het betreffende kalenderkwartaal.

- c. De Kredietbank verstrekt de kredieten voor eigen rekening en risico. Indien naar het oordeel van de Kredietbank het krediet niet past binnen het acceptatiebeleid van de bank, verstrekt de Kredietbank het krediet alsnog indien de Afdeling Schuldhulpverlening hiervoor een garantstelling afgeeft.
- d. De Kredietbank verstrekt sociale kredieten onder de bij de Kredietbank gebruikelijke voorwaarden en rentevergoeding.
- e. Saneringskredieten waarvoor de Afdeling Schuldhulpverlening garant staat, worden verstrekt onder de bij de Kredietbank gebruikelijke voorwaarden met uitzondering van het volgende:
  - 1. het rentetarief van deze kredieten wordt verhoogd met een risico-opslag van 3% voor zover het aan de cliënt te berekenen rentetarief het wettelijk toegestane tarief voor consumptief krediet niet te boven gaat.
  - 2. voor deze kredieten geldt geen kwijtschelding bij overlijden van een van de kredietnemers. Het dan openstaande saldo wordt conform de garantstelling bij de Afdeling Schuldhulpverlening gedeclareerd, met inachtneming van het bepaalde in artikel 2 lid h.
- f. De Kredietbank vormt een risicofonds voor de kredieten waarvoor de Afdeling Schuldhulpverlening garant staat. Dit risicofonds is eigendom van en wordt beheerd door de Kredietbank. De Kredietbank stort ultimo elk kalenderkwartaal bedragen in het risicofonds die als volgt worden berekend: een-vierde van de risicocomponent die jaarlijks door de Kredietbank wordt vastgesteld van het gebruikelijke rentetarief voor consumptieve kredieten, berekend over het saldo op de laatste dag van het kalenderkwartaal van de saneringskredieten waarvoor de Afdeling Schuldhulpverlening garant staat, vermeerderd met eenvierde van de risico-opslag genoemd in artikel 2 lid e berekend over het saldo op de laatste dag van het betrokken kalenderkwartaal van de saneringskredieten waarvoor de Afdeling Schuldhulpverlening garant staat.
- g. Over het saldo van het risicofonds wordt geen rente berekend.
- h. Indien een saneringskrediet waarvoor de Afdeling Schuldhulpverlening garant staat naar het oordeel van de Kredietbank als oninbaar moet worden beschouwd, zal de openstaande vordering met rente en kosten ten laste van het risicofonds worden gebracht. Indien het saldo van het risicofonds niet toereikend is, zal de Afdeling Schuldhulpverlening op grond van de garantstelling het tekort aan de Kredietbank betalen.
- i. De Afdeling Schuldhulpverlening kan op enig moment andere dan genoemde saneringskredieten bij afboeking ten laste laten brengen van het risicofonds, mits deze kredieten door de Kredietbank zijn verstrekt of worden beheerd, de Afdeling Schuldhulpverlening hiervoor garant staat en het saldo van het risicofonds toereikend is.

Artikel 3 Duur, verlenging en wijziging van de overeenkomst

- a. Deze overeenkomst gaat in op <<1 mei 2009>> en wordt aangegaan voor de duur van drie jaar. Daarna wordt de overeenkomst stilzwijgend telkens met drie jaar verlengd, tenzij de overeenkomst zes maanden voordat stilzwijgende verlenging zou plaatsvinden schriftelijk per aangetekende brief wordt opgezegd.
- b. De overeenkomst kan alleen worden gewijzigd indien beide partijen daartoe besluiten en de wijziging schriftelijk wordt vastgelegd.
- c. Bij beëindiging van de overeenkomst wordt het risicofonds door de Kredietbank conform de in artikel 2 lid e genoemde systematiek voortgezet zolang er saneringskredieten lopen waarvoor de afdeling Schuldhulpverlening garant staat.
- d. Beëindiging of wijziging van de overeenkomst heeft geen gevolgen voor de verplichting van de Gemeente uit hoofde van afgegeven garantstellingen.

Artikel 4 Overmacht

- a. Indien een der partijen gedurende een periode van langer dan drie maanden ten gevolge van overmacht de overeenkomst niet kan nakomen c.q. tekortschiet in zijn

verplichtingen op grond van deze overeenkomst, heeft de andere partij het recht de overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven met onmiddellijke ingang buiten rechte te ontbinden, zonder dat daardoor enig recht op schadevergoeding zal ontstaan.

- b. Beëindiging van de overeenkomst heeft geen gevolgen voor de verplichting van de afdeling Schuldhulpverlening uit hoofde van de afgegeven garantstellingen.

Artikel 5 Ontbinding

Buiten hetgeen elders in deze overeenkomst is bepaald, is

- a. Ieder der partijen gerechtigd deze overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven buiten rechte te ontbinden indien de andere partij ook na schriftelijke aanmaning stellende een redelijke termijn in gebreken blijft aan zijn verplichtingen uit deze overeenkomst te voldoen;
- b. De afdeling Schuldhulpverlening is gerechtigd zonder dat enige aanmaning of ingebrekestelling zal zijn vereist buiten rechte de overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven te ontbinden indien de Kredietbank zijn verplichtingen niet langer kan nakomen ten gevolge van reorganisatie, wetswijziging of anderszins niet meer in staat moet worden geacht aan zijn verplichtingen te voldoen.
- c. Beëindiging van de overeenkomst heeft geen gevolgen voor de verplichting van de afdeling Schuldhulpverlening uit hoofde van de afgegeven garantstellingen.

Aldus getekend te respectievelijke woonplaatsen,

Datum, ...

Datum, ...

Namens de Gemeente Alkmaar
H.W. Dilg

Namens de Afdeling Schuldhulpverlening
R.J.A. van Noort